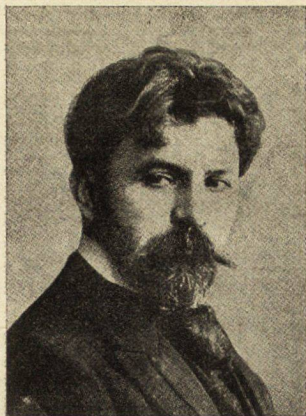

Никишъ, Артуръ — Nikisch, Arthur — бележитъ диригентъ, род. 12 окт. 1855 въ Лебени Сентъ Миклошъ (Унгария), умр. 23 ян. 1922 въ Лайпцигъ, училъ при Хелмесбергеръ цигулка, и при Десофъ композиция

Артуръ Никишъ

въ Виенската консерватория, следъ четиригодишно служене като цигуларъ въ Виенския придворенъ оркестъръ — Анджело Нойманъ го призовава за втори капелмайсторъ на Градската опера въ Лайпцигъ, на която 1882 е първи капелмайсторъ. 1889—93 е диригентъ на Симфоничнитъ концерти въ Бостонъ, 1893—1895 директоръ на Будапещенската опера, отъ 1895 год. — до смъртта си — диригентъ на Гевандхаусъ-концерти въ Лайпцигъ, като 1902—1907 е билъ въ директориума на тамошната консерватория, а 1905—1906 директоръ и на Градската опера. Въ сжщото това време е билъ гостуващъ диригентъ на филхармоничнитъ въ Берлинъ и Хамбургъ и др. Съ Берлинския филхармониченъ оркестъръ е предприемалъ концертни пътувания въ най-големитъ музикални центрове на Европа: Парижъ, Базелъ, Женева, Брюкселъ, Петербургъ, Москва и др., като навсякъде е поженвалъ триум-

фални успѣхи. Н. е единъ отъ най-големитъ представители, може би най-големия, на модерното диригентство. Неговата необикновена диригентска техника, съединена съ горещъ темпераментъ и дълбоко чувство, както и силното обаяние, що излъчваше личността му, правѣха отъ него единъ необикновенъ артистъ на диригентската пръчка. Пълненъ господаръ на оркестъръ, той — съ богатитъ си външни изразни срѣдства — веднага завладѣваше слушателитъ си: бѣ любимецъ, и на оркестранти, и на публика. Н. бѣ голѣмъ поклонникъ и пропагандаторъ на славянската музика: рускитъ майстори — Римски-Корсаковъ, Бородинъ, и особно Чайковски, станаха известни на западния музикаленъ свѣтъ чрезъ неговата вдъхновена интерпретация. Композициитъ на Н. сж малко: една симфония и една фантазия (непечатана) за оркестъръ, по единъ струненъ секстетъ и квартетъ, една соната за цигулка и пиано, и кантата „Коледна нощъ“. Неговата сжпруга **Амелия Н.**, родена Хойснеръ, е опера пѣвица, компонирала оперетата „Моята леля, твоята леля“, комическата опера „Данаилъ въ лѣвската яма“, и музика къмъ две коледни приказки; а синъ му **Митя Н.** е пианистъ съ известно име.

Никоде, Жанъ Луи — Nicodé, Jean Louis — пианистъ и компонистъ, род. 12 авг. 1853 въ Йерцицъ, при Познанъ, умр. 3 окт. 1919 въ Лангенбрюкъ при Дрезденъ, ученикъ на Кулакъ въ „Новата академия за музика“ по пиано, и на Киль — по контрапунктъ и свободна композиция. Като компонистъ, той развива една хубава дейность въ основанитъ отъ него „Montagskonzerte“ — „Понедѣлнични концерти“; отъ 1878 е преподавателъ въ Дрезденската консерватория, а 1885—1888 ръководи Филхармоничнитъ концерти, следъ напускането на които се посвещава на творчество, и компонира: една симфония за мжки хоръ, соло-органъ и оркестъръ, 2 оркестрови сюити, симфоничнитъ поеми: „Ловъ следъ щастие“, „Мария Стюартъ“ и „Глория“ (съ заключителенъ хоръ), „Симфонически вариации“, „Море“ и „Картини отъ карнавалъ“, по една кларирна и челова сонати, пѣсни и др.